

Dues dècades i mitja fent Saó

La revista valenciana 'Saó' celebra els seus 25 anys d'existència. Al llarg d'aquest temps, la publicació ha unit nacionalisme, cultura, periodisme i cristianisme progressista a través d'un sentit evangèlic d'aproximació al poble i a la seua idiosincràsia. El dia 19, 'Saó' organitza un sopar de celebració en el qual es presentarà un llibre, editat per la publicació, sobre la immensa obra del pare Batllori.

■ Església i el progressisme no semblen termes units per un fil conductor. Però si deixem d'entendre l'església com una arquitectura eclesial pira- midal, i l'observem com una comunitat de persones que, amb les seues singularitats, professen una determinada cre- ença espiritual, cal assumir que aquesta comunitat haurà d'evolucionar com ho fa el seu context social. La revista men- sual i valenciana *Saó* fa 25 anys que es dedica a ajudar a fer-ho realitat, comu- nicant els creients progressistes entre ells i connectant-los amb els temes po- lítics, socials o culturals que defineixen el dia a dia del País Valencià.

Saó busca la divulgació a través d'un arrelat concepte d'inculturació. Incultu- ració és un terme que, en aquest àmbit, vol dir que la paraula sagrada s'ha de transmetre tenint en compte la idio- sincràcia del poble al qual es fa arribar. Tenint en compte la seua llengua, la seua cultura i la seua situació històrica. És un concepte que fins i tot ha estat reconegut per un pontífex tan moral- ment reaccionari com és Joan Pau II. El papa va pronunciar fa uns anys un dis- curs a la seu de les Nacions Unides en el qual destacava que el dret fonamen- tal de l'existència d'una nació no té per què coincidir amb una sobirania estatal, i que això implica el dret a la pròpia llengua per expressar la sobirania espi- ritual. I el dret a la pròpia llengua, com a marca d'identitat del poble al qual s'adreça, és signe inequívoc de *Saó*.

Nàixer per refermar posicions.

La revista va nàixer l'any 1976 amb Jo- sep Antoni Comes com a director, amb el referent de la revista catalana *Qua- derns de Pastoral* per unir els sectors progressistes de l'església amb la sec-

ció més sensible a les reivindicacions nacionals dels seglars. "Els grups d'església més propers a l'esquerra ens adonàvem que només hi havia allò que publicava la jerarquia i no hi havia mit- jans de comunicació propers al nostre tarannà", apunta Emili Marín, actual gerent administrador de *Saó*, i qui va dirigir la publicació des del 1987 fins gairebé el 1995. En els inicis, hi havia articles en castellà, i els postulats no partien, segons Marín, d'un nacionalis- me estricte. "Però, per procés evangè- lic, traslladarem a la revista el sentiment nacionalista de poble", i, en conseqüència, va passar a publicar-se íntegrament en català.

Si bé l'etapa de Comes es va caracte- ritzar per la construcció dels pilars de la revista, l'etapa de Marín va venir mar- cada per una expansió en la publicitat i en la venda per subscripcions, que és la manera com arriba al públic (actualment compta gairebé 4.000 subscriptors). El seu actual director és Vicent Cardona, i ha vingut definida per l'ampliació de *Saó* a activitats edito- rials. El zenit d'aquesta tasca va arribar amb la publicació d'un ambiciós projec- te, la Bíblia Valenciana Interconfessio- nal, de la qual, segons Marín, està pràc- ticament exhaurida una edició de 10.000 exemplars. "A l'hora de publi- car-la trobarem dificultats en la jerar- quia eclesial i en la civil", reconeix. Els representants més conservadors d'un i altre àmbit no veieren amb bons ulls aquest intent d'unir fe i valenciani- tat. "Estem acostumats a això", afirma Marín. El PP ha eliminat les subven- cions per a les publicacions en la nostra llengua, i l'arquebisbe Agustín García- Gasco no manté relacions amb la revis- ta. De fet, *Saó* va donar suport total al bisbe auxiliar Rafel Sanus quan va di-

Antoni López i Quiles i Vicent Cardona, impulsors del projecte de la Bíblia Valenciana.

Emili Marín, actual gerent-administrador de Saó. Marín va ser director de la revista, càrrec que ara ocupa Cardona. Saó compta actualment gairebé 4.000 subscriptors.

mitir l'any passat per cansament i per les profundes diferències que el separaven de García-Gasco. "En un moment donat, intentàrem llevar crispació i servir de pont entre les distintes sensibilitats del clergat –conta Marín– però no va ser possible, i la mateixa cosa ens va succeir amb les institucions." Eduardo Zaplana i Rita Barberà varen assistir a un dels tradicionals sopars d'aniversari de Saó, "però no trobaren que el nostre àmbit significara un guany per a ells, i ara com ara, no mantenim relació".

"Ara bé, és molt satisfactori que Saó haja significat un pont entre el cristianisme i la cultura civil. Això ens dóna prestigi moral dins de la societat valenciana." Signatures com la de Joan Fuster, Joan F. Mira, Francesc de Paula Burguera, Alfons Cervera, Adolf Beltrán, Manuel S. Jardí o Emili Piera for-

men part de la història de Saó, i totes han servit de pedra en el pont que referia Marín. Com han servit els distints monogràfics que ha dedicat la revista a noms i temes històrics tan diversos com Tirant lo Blanc, Lluís Vives o el modernisme. Divendres, dia 19, Saó festeja la seua trajectòria amb un sopar de celebració a l'hotel Reina Victoria de València. Hi serà present l'historiador Miquel Batllori, ja que Saó edita un complet llibre sobre la seua vasta obra d'investigació que presentarà en aquesta vetllada. "El nostre mercat és reduït i el futur pot ser difícil –opina Marín–, però ens fa tanta il·lusió com al principi saber que Saó ajuda a frenar la descomposició cultural del país." I als seus lectors, també.

Joan M. Oleaque

EL TEMPS

Us heu perdut
EL TEMPS
alguna
setmana?

Demaneu-lo al telèfon

902 13 10 25